

RADOVAN DÁVID

vzdělávací společnost

si dovoluje Vás pozvat na seminář

„Sextortion – vydírání dětí intimními materiály a postupy ochrany“

**Instituce akreditovaná u Ministerstva vnitra ČR
Akreditace Ministerstva práce a sociálních věcí**

**Termín a místo konání: 27. února 2026 od 9:00
online**

Lektor: JUDr. Ing. Radovan Dávid, Ph.D.

sedmnáctiletá praxe asistenta soudce Ústavního soudu, osmnáctiletá praxe lektora právnických fakult v Brně a Bratislavě, patnáctiletá praxe v oblasti vzdělávání úředníků, člen Světové organizace pro rodinné právo, čestný člen Profesní komory sociálně-právní ochrany dětí, člen redakční rady Juridical Analytical Journal, autor desítek článků, monografií (mimo jiné učebnice rodinného práva a civilního práva procesního) a komentářů (mimo jiné k občanskému zákoníku, občanskému soudnímu řádu, zákonu o zvláštních řízeních soudních a exekučnímu řádu)

Sextortion, tedy vydírání dětí prostřednictvím získaných intimních materiálů, patří k nejrychleji rostoucím hrozbám online prostředí. Pachatelé využívají kombinaci manipulace, nátlaku a hrozeb zveřejnění citlivých fotografií nebo videí. Děti často reagují strachem, pocity viny a uzavíráním se před rodiči, což znemožňuje včasné odhalení. V posledních letech se objevují i organizované skupiny, které sextortion provozují s cílem finančního zisku. Pro OSPOD představuje tento fenomén složitý úkol – jak dítě chránit, aniž by bylo dále traumatizováno, jak postupovat v koordinaci s policií, školou a rodiči a jak zajistit důkazy bez prohlubování zásahu do soukromí dítěte. Seminář se zaměří na právní rámec ochrany, preventivní kroky, krizové intervence a způsoby dokumentace. Účastníci získají znalosti i praktické dovednosti pro práci s obětí sextortion a pro tvorbu funkčních preventivních programů.

Po absolvování programu bude účastník schopen:

- rozpoznat projevy sextortion a odlišit je od jiných forem kyberšikany či groomingu
- vyhodnotit míru naléhavosti a rizika pro dítě
- aplikovat § 6 ZSPOD na situace vydírání intimními materiály
- vést bezpečný a citlivý rozhovor s dítětem v roli oběti
- informovat rodiče způsobem, který nezhorší situaci dítěte

- spolupracovat s policií při zajištění digitálních důkazů
- chránit osobní údaje dítěte v souladu s GDPR
- vytvořit krizový plán podpory pro dítě i rodinu
- zapojit školu a další instituce do prevence a intervence
- připravit srozumitelné a přezkoumatelné výstupy pro soud a správní orgány
- využít preventivní a osvětové programy pro snížení rizik sextortion
- pracovat s psychologickými dopady na dítě a jeho rodinu
- rozeznat, kdy je nutný restorativní přístup a kdy represivní zásah
- sestavit doporučení pro rodiče a pedagogy k prevenci
- koordinovat jednotlivé kroky mezi institucemi bez duplicit

Dotazy, na něž by měl být kurz především zaměřen, lze posílat na kontaktní e-mail radovandavid@radovandavid.cz.

Obsah kurzu:

1. Sextortion jako fenomén online prostředí

- definice a odlišnosti od jiných forem kyberohrožení
- individuální predátoři versus organizované skupiny
- finančně motivované sextortion (tzv. „scam gangs“)
- emocionálně motivované sextortion mezi vrstevníky
- využití deepfake technologií k vytvoření intimních materiálů
- platformy, kde k sextortion nejčastěji dochází
- rychlost šíření materiálů a nemožnost úplného odstranění
- genderové rozdíly mezi oběťmi
- specifika u dětí s handicapem nebo nízkou digitální gramotností
- dopady na školní a rodinné prostředí

2. Právní rámec ochrany dítěte

- Úmluva o právech dítěte a právo na soukromí
- § 6 ZSPOD a vyhodnocení nepříznivé sociální situace
- občanskoprávní ochrana osobnosti a možnosti žaloby
- trestní skutkové podstaty (vydírání, pohlavní zneužití, výroba dětské pornografie)
- přestupkové delikty rodičů a pachatelů mladistvých
- odpovědnost školy při řešení sextortion
- GDPR a pravidla práce s intimními daty
- povinnosti poskytovatelů sociálních sítí a cloudových služeb
- mezinárodní rozměr (pachatel v zahraničí)
- kolize mezi právem dítěte na ochranu a povinností vyšetřovat

3. Identifikace a diagnostika sextortion

- typické signály u dítěte (izolace, úzkosti, změny nálad)
- red flags v online komunikaci
- reakce dítěte – pocity viny, sebeobviňování
- odlišení sextortion od „dobrovolného“ sextingu
- role vrstevníků při odhalení problému
- anonymní oznámení a jejich hodnota
- rozdíly mezi jednorázovým incidentem a dlouhodobým vydíráním
- zapojení školního psychologa a PPP/SPC
- význam třídních kolektivů pro zachycení změn

- práce s rodinným kontextem

4. První kroky OSPOD

- přijetí oznámení a jeho právní režim
- rozhovor s dítětem – bezpečné prostředí a techniky
- zapojení rodičů a práce s jejich emocemi
- prevence sekundární viktimizace
- spolupráce s policií při zajištění dat
- indikace krizových opatření
- pravidla pro dokumentaci prvního kontaktu
- rychlé vyhodnocení naléhavosti případu
- volba mírnějších versus tvrdších zásahů
- test proporcionality a nejlepšího zájmu dítěte

5. Dokumentace a práce s digitálními důkazy

- uchování intimních materiálů bez dalšího šíření
- autentičnost digitálních stop
- rozdíly mezi důkazy pro OSPOD, školu a soud
- GDPR a pravidla archivace citlivých dat
- spolupráce s policií a IT specialisty
- rizika manipulace důkazů (deepfake)
- sdílení dat mezi institucemi v nezbytném rozsahu
- anonymizace a redakce pro rodiče a soud
- test relevance důkazů pro zásah
- vysvětlení rodičům, proč je nutné data uchovat

6. Komunikace s dítětem a rodiči

- jazyk přiměřený věku a situaci dítěte
- vysvětlení práv dítěte a možností pomoci
- zvládání pocitů viny a studu u oběti
- zapojení „bezpečné osoby“ při rozhovoru
- jak reagovat na rodiče v šoku či popření
- prevence stigmatizace dítěte
- ověřování porozumění dítěte
- limity informování rodičů, pokud by to ohrozilo dítě
- formulace pozvánek, sdělení a zápisů
- budování důvěry mezi OSPOD a dítětem

7. Participace dítěte

- právo dítěte být slyšeno i v kauzách sextortion
- volba formy výpovědi (písemně, audio, kresbou)
- prevence retraumatizace
- zapojení do plánu práce s rodinou
- ochrana soukromí v dokumentech a komunikaci
- revize participace podle věku a vývoje případu
- hranice, kdy dítě nezatěžovat přímým zapojením
- zapojení školy a vrstevníků jako podpory
- prevence manipulace názoru dítěte
- participace jako prevence bezmoci

8. Koordinace mezi institucemi

- role školy, OSPOD, policie a obce
- případová konference u sextortion

- jednotný plán práce s rodinou
- evidence sdílení informací
- časové osy pro krizovou intervenci
- eskalace při nečinnosti rodičů
- zapojení komunitních služeb a krizových linek
- spolupráce s technologickými firmami
- ochrana citlivých údajů dítěte
- prevence duplicit a přetěžování dítěte

9. Právní nástroje OSPOD a školy

- dohody s rodiči a preventivní opatření
- doporučení škole k podpoře dítěte
- návrhy na předběžná opatření k soudu
- přestupková a trestní odpovědnost pachatelů
- ukončovací kritéria a návrat do běžného režimu
- hranice spolupráce s policií
- využití mediativních a restorativních přístupů
- soudní praxe a judikatura k sextortion
- postup při zahraničních pachatelích
- příklady úspěšných intervencí

10. Psychologické a sociální dopady sextortion

- úzkosti, deprese, sebeobviňování
- pocity studu a sociální izolace
- riziko sebevražedného chování
- dopad na rodinné vztahy
- sekundární viktimizace dítěte
- ztráta důvěry v rodiče a instituce
- vliv na školní výkon
- potřeba multidisciplinární podpory
- podpůrné služby pro rodiče
- prevence opakovaného ohrožení

11. Modelové situace z praxe

- dítě vydírané vrstevníkem ze školy
- organizovaná skupina s cílem finančního zisku
- sextortion přes anonymní profil na Instagramu
- kombinace sextortion a kyberšikany
- dítě s handicapem jako oběť
- rodiče v šoku versus potřeba rychlého zásahu
- zapojení školy při odhalení případu
- spolupráce s policií při blokaci účtů
- příklady dobré a chybné praxe
- preventivní selhání a ponaučení

12. Diskuse a závěr

- shrnutí hlavních principů
- doporučené postupy do praxe
- sdílení zkušeností účastníků
- otevřená diskuse k dotazům
- inspirace pro lokální metodiky
- reflexe prevence versus represe

- role rodičovské osvěty
- doporučení k dalšímu vzdělávání